

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XXXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

CAPVT XXXIII.

ARGUMENTA.

1. Quid sit Deus.
2. Quid sit credere in unum Deum.
3. Quomodo omnes damnantur, qui non credunt in Deum.

 Hristus Ioan. 4. inquit: Deus spiritus est, id est, nō est caro aut aliquid corpore, vt lapis, lignum vel creatura, sed est spiritualis substantia vel natura, tota perfecta, bona, potens, & est ipsa beatitas, iustitia, misericordia, &c. Non enim est aliud bonitas, sapientia, misericordia ab ipsa essentia & natura Dei, sed re ipsa sunt illa substantia spiritualis, quæ Deus est: in Deum nullum cadit accidens: igitur ipsa bonitas, summa misericordia, iustitia, potentia, &c. sunt Deus. Non sunt in Deo actus culpabiles, scilicet mentiri & male velle, sed ipse est summa veritas: nec sunt in eo actus pœnales, vt dolere, metuere, quia omnipotens: nec actus corporales sunt in eo, vt dormire, ambulare, comedere & bibere, &c. nec actus vitiosi, vt superbia, ira, inuidia &c. quia ipse est summum bonum: dicitur aliquando Deus irasci dum punit peccata, sed hoc metaphorice dicitur. Est igitur Deus summum bonum, omnia sciens, omnia potens, nullum habens conserorem in nomine & virtute in creaturis. Naturam Dei velle inuestigare, est nobis impossibile, nec commissum vt faciamus: dicit enim Eccle. 3. Altiora te ne quæsieris: Viæ Dei, inquit Apostolus Roman. 11. sunt inuestigabiles. Non igitur Deum cognoscere debemus secundum naturam,

V 4 sed

sed in rebus: hoc enim docet Apostolus Romanorum primo. Inuisibilia Dei à creatura mundi per ea quia facta sunt, intellecta conspiciuntur, id est, potentia Dei agnoscitur, qua omnia creavit: sapientia, quam omnia ordine vario gubernat: benignitas Dei, quam omnia conseruat: non enim recedit à creatura, sicut chiteus à domo: sed omnia portat & conseruat suam virtute. Igitur ex varijs & quidē pulcherrimis creaturis agnoscimus creatorē, Actorum 17. In ipso vi. uimus, mouemur, & sumus. Nisi peccatum obfuscat nostrum intellectum, multò clariū videremus in creaturis vestigium Dei.

2. Credere in unum Deum, est primò firmiter tenere & credere, quod sit unus Deus, qui te creavit corpore & anima, & omnia quae habes, dedit, ad Hebreos Accendentem ad Deum oportet credere quia est, id est quod sit unus Deus & Dominus super omnes creature: Insuper oportet credere, quod sit remunctor inquirentibus se. Igitur credere in unum Deum, est aliud nihil, nisi totam fiduciam & spem ponere Deum, tanquam in suum creatorē, à quo habet suum & corpus & animam, tanquam in suum nutritorem, defensorem, & saluatorem: hæc enim à solo Deo credit & sperat sibi euētura esse: nisi enim Deus enutriat, defendat, saluet, in vanum erit omne studiū hominis. Psalm. 126. Nisi Dominus custodierit civitatem, &c. Sic Apostolus Roman. 8. Si Deus pro nobis, quis contra nos? Quis nocebit, si Deus defendat? quis fame aut gladio peribit, si Deus saluat & custodit? Ideo inquit Petrus, 1. Petr. 5. Omnem sollicitudinem iacite in Deum, ipsi enim est cura de vobis: salvos humiliamini sub potenti manu Dei. Est quoque credere in Deum, credere verbo eius, & obedire mandatis eius: Malach. 1. Si Dominus ego sum, ubi est tu, mor meus? Si pater, ubi honor meus, dicit Dominus exercituum? & Lucæ sexto inquit Christus: Quod

vocatis

vocatis me, Domine Domine, & non facitis quę di-
co vobis? Credere igitur verbo Dei, est credere in De-
um: est quoque obedire mandatis eius, ne dicatur de
nobis quod Apostolus ait ad Tit. 1. Confitentur se
nosse Deum, factis autem negant: credere ergo in De-
um, est omnem spem & fiduciam in illum locare, tan-
quam in summum bonum & omnipotentem Domi-
num, cui nihil resistere potest, qui omnia habet in sua
manu, quique diues est in omnes, illum inuocantes,
qui solus labores & dolores cōsiderat Psal. 9. cui et-
iam omnia nuda & aperta sunt: summa, nihil deesse
poterit qui Deum habuerit pro Deo suo, ipsumq; ut
Deum glorificauerit, Roman. 1.

Sunt aliqui qui negant esse Deum aliquem, & om-
nia fieri ex incerto, sicut fuerunt olim Protagoras,
Epicurus, Anaxagoras, qui dixerunt nullum esse De-
um, nec curare mortalia: & illi recto vocabulo Athei,
id est, sine Deo, pr̄ ceteris Philosophis vocabantur,
& de illis dicit Dauid Psal. 13. Dixit insipiens in cor-
de suo, Non est Deus: & omnes illi damnati sunt, &
damnantur adhuc omnes, qui sic viuunt, quasi nō sit
Deus, non illum timent, nec laudant, nec agnoscunt.
Ideò nos dicimus, Credo in vnum Deum, id est, quod
talis sit, omnia gubernans. Sunt quoq; qui plures cre-
dunt Deos, sicuti Pagani, qui varia idola & plures
Deos colunt, de quibus dicit Dauid Psal. 113. Simula-
cra gentium argentū & aurum, opera manuum ho-
minum, & iterum. Dij gentium dæmonia: & ideò pr̄
cipit Deus Exod. 20. Non habebis Deos alienos corā
me. Igitur & illi sunt damnati, verum Deum non a-
gnoscentes: quare inquit Christus Ioan. 17. Hęc est vi-
ta aeterna, vt cognoscant te solū Deum verum, & quę
misisti Iesum Christum. Nos igitur credimus & con-
fitemur vnum Deū, sicut scripture docet Deut. 6. Au-
di Israël, Deus tuus vnuſ est, vnuſ scilicet verus De-
us: Et licet sint tres persone, est tamen yna natura &

V 5 effen-

essentia, Matt. vlt. Christus expressit tres personas & unitatem naturae, inquiens: Baptizate eos in nomine (non in nominibus, sed in nomine) Patris & Filii & Spiritus sancti. Est igitur haec fides Catholica, ut unum Deum in Trinitate personarum, & Trinitatem personarum in unitate naturae veneremur, ut inquit D. Athanasius in suo Symbolo, Quicunq; vult saluus es, &c. Inexpiable igitur scelus est, non credere, aut spem suam non ponere in summe sapientem, summe bonum, & summe potentem Deum.

PATREM OMNIPOTENTEM,
creatorem cœli & terræ.

CAPVT XXXIII.
ARGUMENTA.

1. Quid sit credere in Deum patrem.
2. Quid Deus pater filius suis, id est, credentibus vult dare in praesenti & in futura vita.
3. Quam sit res gloriosa, esse & dici filium Domini & habere Deum pro patre.

I.

REdere in Deum patrem, est credere quod Deus qui est omnipotens, qui est creator cœli & terræ ac omnium rerum, sit pater tuus, & multo maiorem curam de te habeat, quam carnis pater, sicut dicit per prophetam Esai. 49. Nunquid potest obliuisci mater pueri sui? & si ipsa obliuiscitur, ego tamen non &c. & i. Petr. vltim. Ipsi enim est cura de vobis. Est quoque certa fiducia, credere & tenere, quod Deus pater noster est omnipotens, ne quis de potentia Dei patris in iuuando dubitet. Si enim Deus pro nobis, quis contra nos &c. Rom. 8. neque creature, neque mors, neque diabolus: Si Deus iustificat, quis